

Úvod	7
------------	---

I. PŘÁSTKY

Toč se a vrč, kolovrátku

Z dějin přástek	14
Moravské přístky	34
Slezské přidky	42

II. MASOPUST

Masopust držíme...

Nové léto	49
Chození s bukačem	54
Chození s kališem a „babí večer“	57
Na Tři krále	61
Lidé přestrojeni ve zvířata	80
Perechta	81
Klibna	88
Obchůzky s brúnou	91
Chození s koničkem na Netolicku	96
Šimla, lucka, kobyla	98
Koza, kozel	101
Medvěd	103
Pro úrodu konopí a lnu	108
Chození s vlkem	112
Zábavy řezníků o masopustě	112
„Kolední“ hry jihočeské o masopustě	113
Ostatkové právo	120

Z bývalých zábav masopustních

Chodské prahůdky	127
Šedívek na Boleslavsku	128
Dětský tanec o vrkoč	129
Doktor Fous a Markyta v masopustním průvodu na Sušicku	131

Smíšené maškary v Milevsku	131
Šplochan v okolí Nymburka	132
Fašankáři na Moravě	132
Vybírání „na chromého“ čili „kozelka“ ve Slezsku	134
Chození s „djablem“ ve Slezsku	134
Chodění s rožnem na Slovensku	135
Konec masopustu	136
Popeleční středa	141
Pytlový čtvrtek	143
Masopustní hry	143
Hra ze XVI. století	144
Hra z konce XVI. století	149
Hádka Masopusta s Postem	151
Jiří Volný, Larva masopustu	153
Hra z Třebíče	155
Hry z Jíkve u Nymburka	157
Salička na Kolínsku	159
Hra z Kolínska „Nesem žalost, nesem smutek, že masopust brzy utek“	160
Pouliční Bakus v Milevsku	161
V pražských pivovarech	163

III. VELIKONOCE

Smrt nesem ze vsi... Pomlázka se čepejřt...

Chození Blažejem	167
Chození s Dorotkou	170
Hra o sv. Dorotě	170
Na sv. Řehoře	184
První neděle postní (Invocabit)	199
Druhá neděle postní (Reminiscere)	201
Třetí neděle postní (Oculi)	201
Čtvrtá neděle postní (Laetare)	201
Pátá neděle postní (Judica)	203
Květná neděle	232
Pašijový týden („křtistání, řehtání, rocháni, hrčení“)	235

Ježiškovy maticky	241
Velikonoční smích	244
Kraslice	245
Pomlázka	253
Hry s vajíčky	259
Dětská pomlázka	263
Zábavky dětské	268

IV. LETNICE

Výletěl sokol na zelený bor...

Zábavy o letnicích	273
O stavění májů	274
Stáří májů	276
Stavění májů v Čechách	276
Zavrtávání do máje	297
Hastroš na máji	297
Stavění májů na Moravě	298
Ochoz krále a krádky	322
Stínání a honění krále	326
Jízda králů na Moravě	346
Rusadlnie sviatky na Slovensku	353
Krátky, králenky, královničky	354
Písne kráľenské	357
Návod ke „Královničkám“	360
Král ptačí	361

V. OBŽÍNKY

Žněte, žněte, dobře zažijete...

Žně	368
Vázané hospodáře	382
Obžínky, dožínky – Staročeské obžínky ..	382
Při korunovaci r. 1792 a 1836 v Praze ..	383
Hody v Bubenči	387
Obžínky v Čechách	388
Obžínky Královéhradecka	399
Dožínky na Moravě	401
Žnivý obid ve Slezsku	415
Požatevné obřady na Slovensku	417
Dočesná, dočesky	419

VI. PODZIM

Den se krátí, noc se dluží...

Na sv. Martina	425
Cecilka a Kateřinská zábava	440
Zábavné věštby o ženitbě a vdavkách na sv. Ondřeje	441
Barborky	443
Na sv. Mikuláše	453
Chození s Matičkou	470
Ambrož honí děti	471
Na sv. Lucii	471
Žber chodil 13. prosince	478

VII. VÁNOCE

Hoj, ty Štědrý večere...

Vánoce	481
Jesličky, betlém	496
Živé jesličky. Staropražský obrázek z čtyřicátých let 19. století	498
Jesličky a hry s jesličkami	503
Na svatého Štěpána	519
Na sv. Jana Evangelistu	520
Na den Mláďátek	521
Staročeská hra ze 17. století Actus pobožný o narození Syna Božího, Pána našeho Ježíše Krista. Napsal V. F. Kozmanecius	522

VIII. NA TOM NAŠEM DVOŘE...

Berane, škope, kdes poděl chlope?

Stínání a mlácení kohouta	533
Mlácení kačera, slepic	564
Stínání beránka	565
Shazování kozla	574
Trhání hlavy husám	581
Střílení medvěda	582
„Kšaft vepřka Korokota“	583

Poznámky: literární prameny

a vysvětlivky	587
Věcný rejstřík	617
Seznam vyobrazení	631